

Inovativan način površinske obrade drvnih ploča

Antonio Copak mag. ing. techn. ling.

Pregled

- Materijali
- Adhezija
- Otpornost na kemikalije
- Elastičnost
- Upojnost vode
- Zaključak

Drvne ploče

- Dvije vrste drvnih ploča:
  - Iverice (engl. Particleboard)
  - OSB ploče (engl. Oriented Strand Board)
- Niža cijena u odnosu na masivno drvo i druge ploče na bazi drva
- Debljina: 12 mm
- Kondicionirane na 23 ± 2 °C and 50 ± 5 % RH

Primjena

Iverica

- Većinom u interijeru
- Površine se obrađuju dekorativnim papirima i folijama
- Koriste se za proizvodnju namještaja

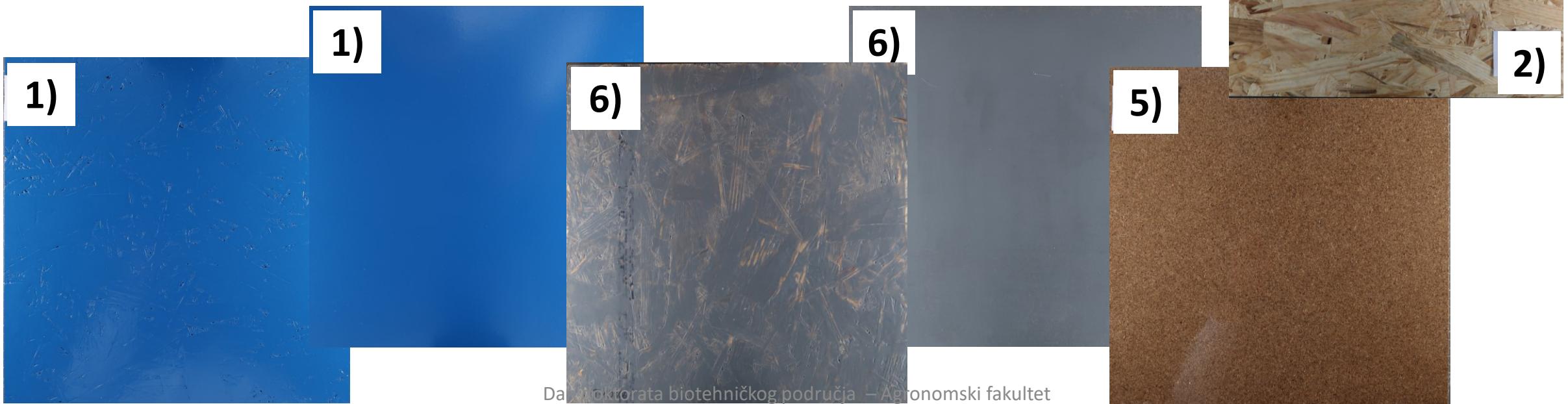

OSB

- U interijeru i eksterijeru
- Većinom površinski neobrađene
- Koriste se za krovne i zidne konstrukcije te kao podkonstrukcije za podne i zidne obloge

Premazi

- 1) Pigmentirani jednokomponentni akrilni lak na bazi vode (**AWP**)
- 2) Prozirni jednokomponentni akrilni lak na bazi vode (**AWT**)
- 3) Prozirni dvokomponentni poliuretanski lak na bazi vode (**2K-PUW**)
- 4) Prozirni jednokomponentni poliuretanski lak na bazi vode (**PUW**)
- 5) Prozirni dvokomponentni poliuretanski lak na bazi organskog otapala (**2K-PUS**)
- 6) Pigmentirani dvokomponentni voden premaz koji tvrdnjava u preši (**Trollon**)

Pigmentirani dvokomponentni premaz na bazi vode koji otvrđnjava u preši („Trollon coating system”)

Karakteristike

- 2K premaz (miješanje komponenti prije uporabe)
- Nakon apliciranja premaza na površinu, ploča se stavlja u prešu na povišen tlak i temperaturu
- Premaz otvrđne nakon nekoliko minuta u preši

Prednosti

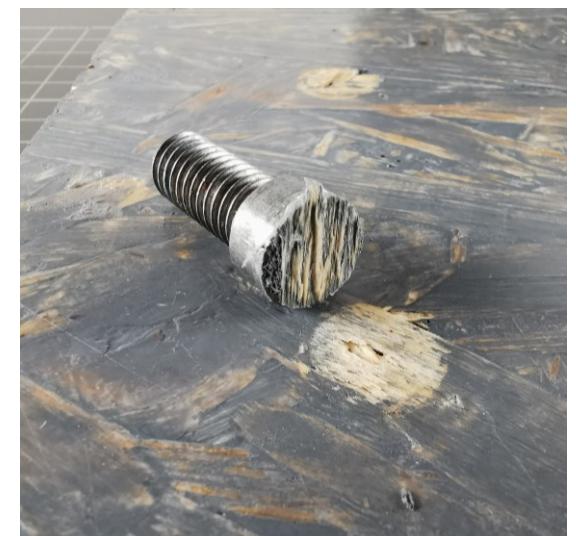
- Tehnologija bez papira
- Ne uzrokuje dizanje vlakanaca
- Nanos u jednom sloju
- Fleksibilna količina nanosa
- Može se koristiti na svim vrstama drva i drvnim pločama
- Široka mogućnost primjene

Adhezija

- ASTM D 4541 – Metoda otkidanja valjčića („pull-off” metoda)
- 2K epoksidno ljepilo (48 h sušenje prije ispitivanja)
- PATTI uređaj
- Način loma:
  - adhezijski lom između površine drva i premaza
  - adhezijski lom između ljepila i premaza
  - kohezijski lom po drvu
- Mokra adhezija – deionizirana voda (6 h prije)

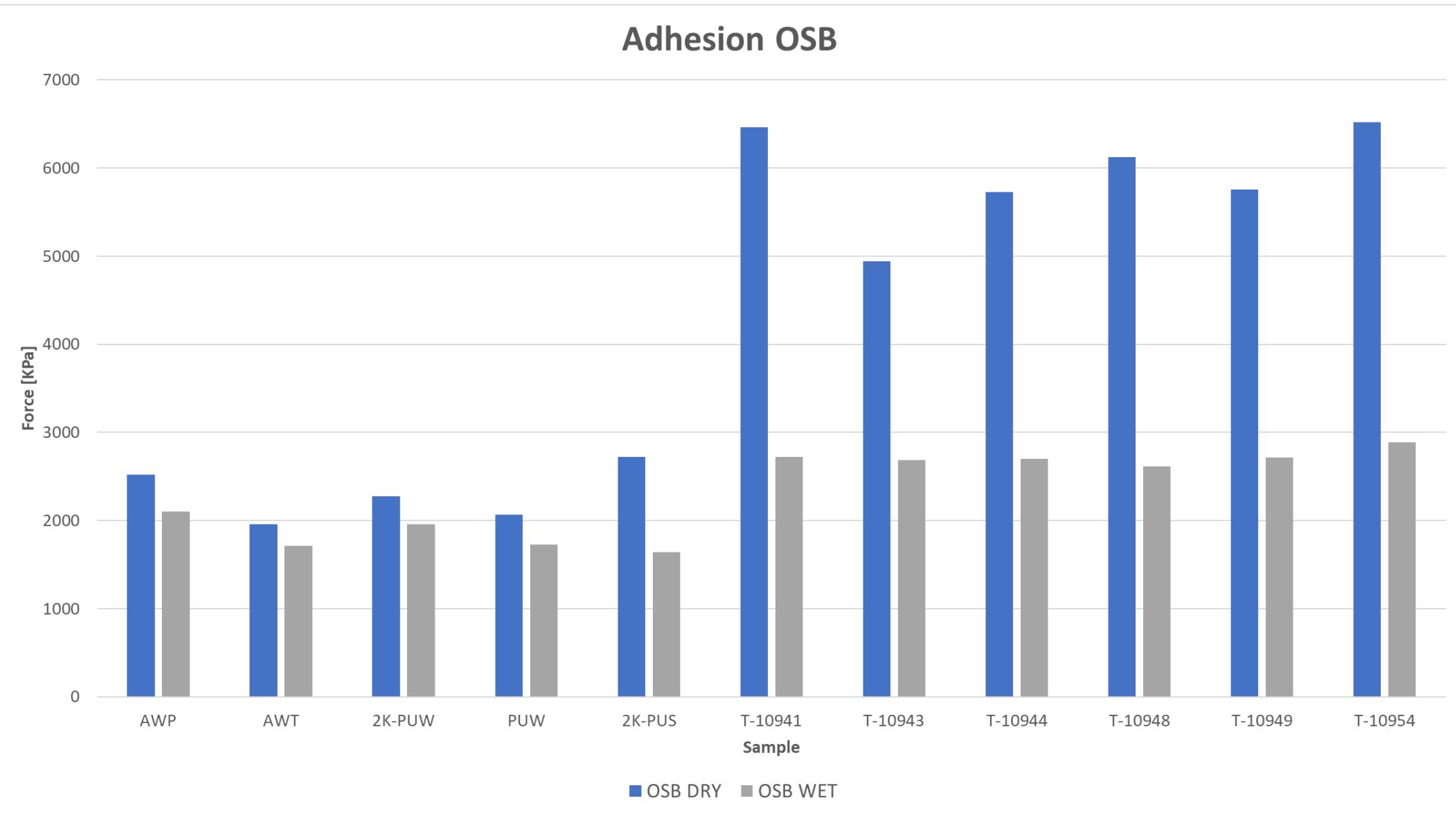

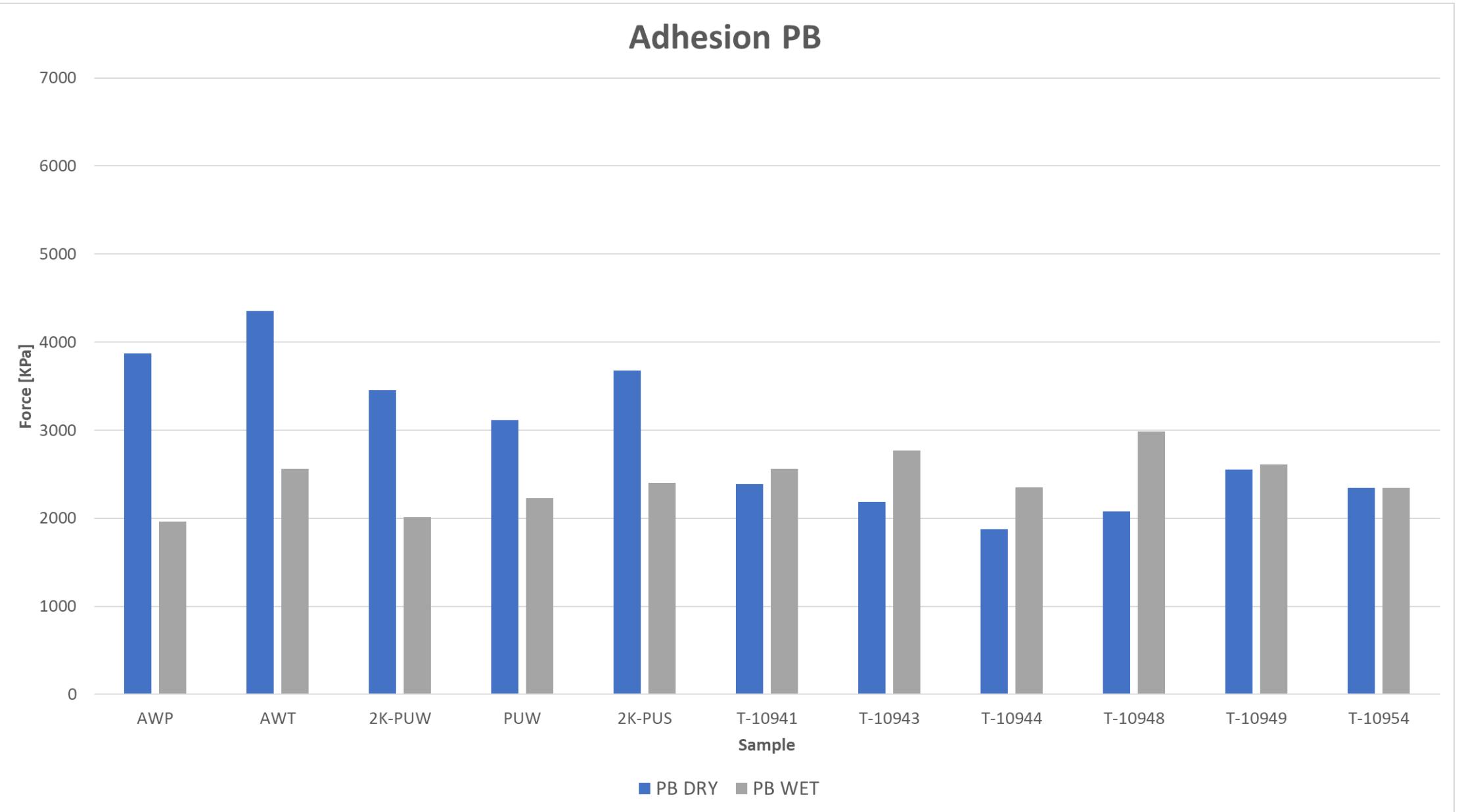
Mokra adhezija

Izgled loma

Adhesion OSB

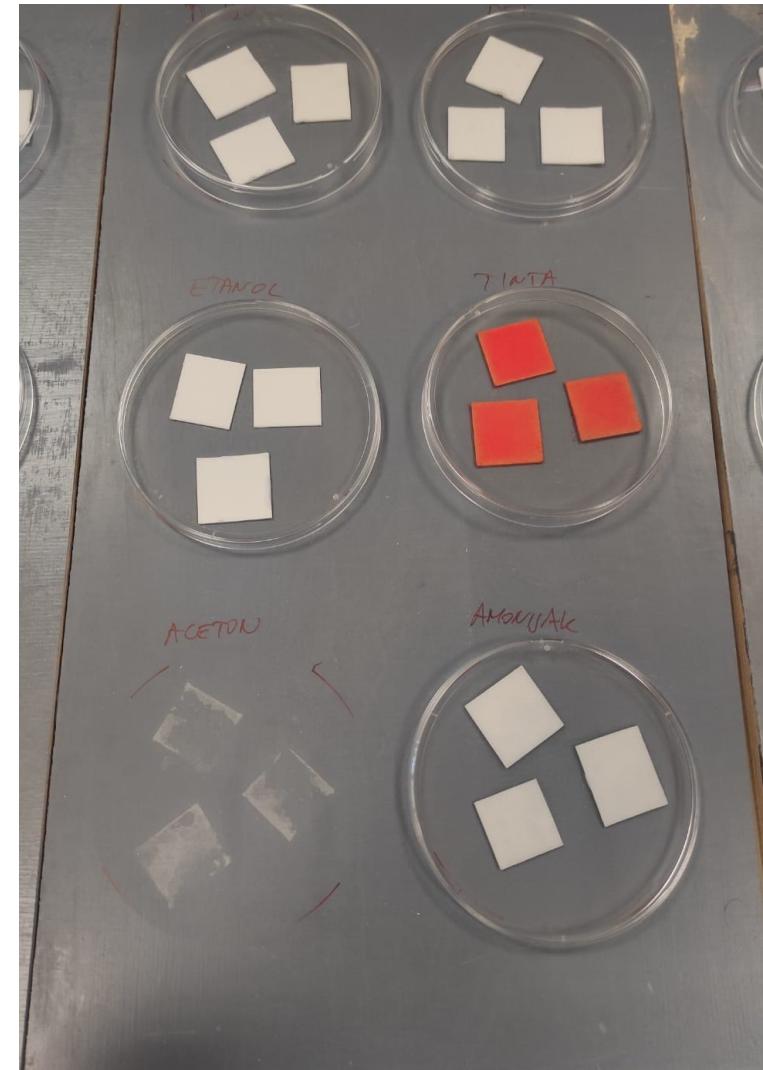

Otpornost na kemikalije

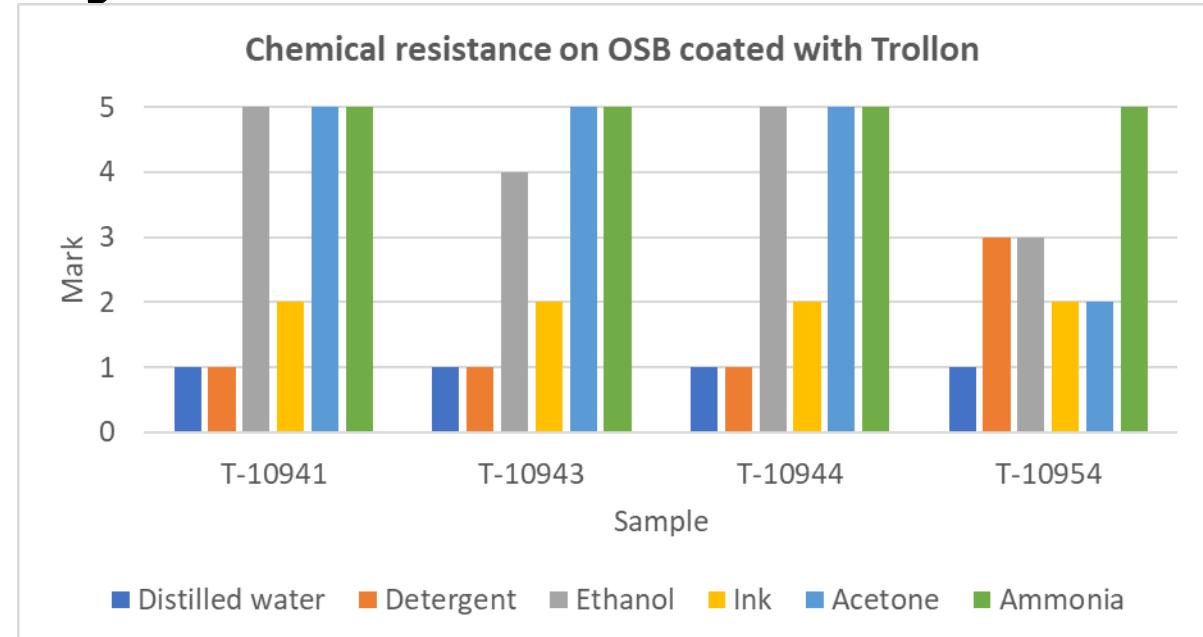
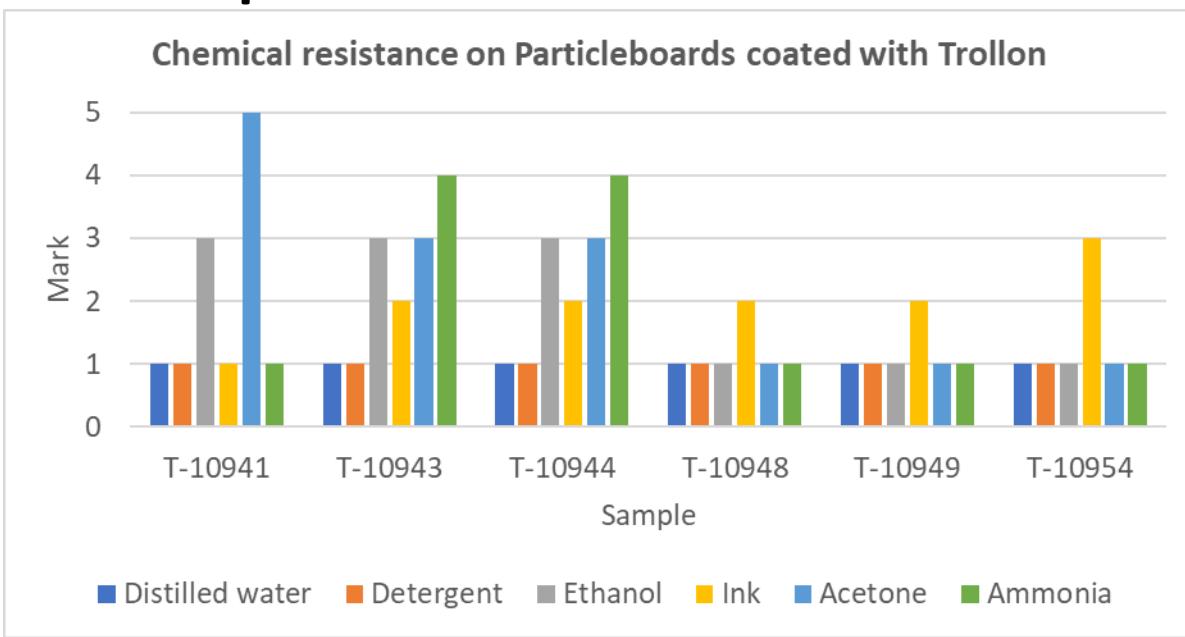
- Standard HRN EN 13442 – “*Drveni podovi i drvene obloge zidova i stropova - Određivanje otpornosti na utjecaj kemikalija*”
- Tekućine: destilirana voda, deterdžent, etanol, tinta, aceton i amonijak

Tekućina	Temperatura tekućine ± 5 °C	Vrijeme izlaganja
Destilirana voda	20	24 ± 1 h
Deterdžent	20	24 ± 1 h
Etanol (50 %)	20	24 ± 1 h
Tinta	20	24 ± 1 h
Aceton	20	120 ± 10 s
Amonijak	20	8 ± 1 h

Otpornost na kemikalije

Otpornost na kemikalije

5 Nema vidljivih promjena

4 Blage promjene sjaja koje se vide samo pod određenim kutom

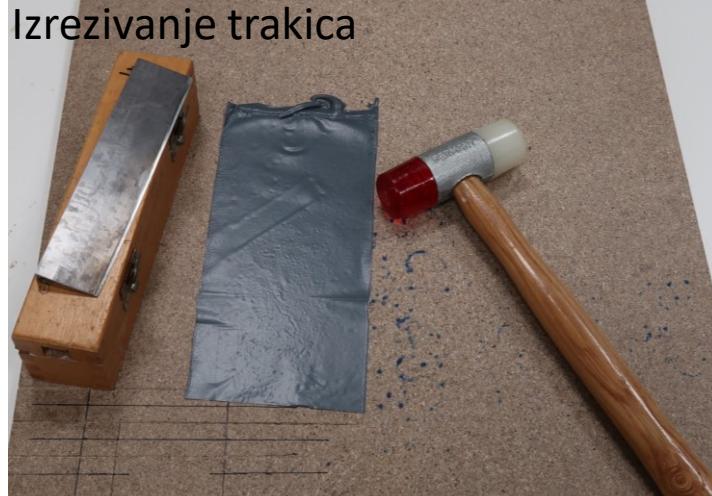
3 Blage promjene vidljive iz više smjerova, gotovo cijeli obris filter papira ostaje vidljiv

2 Naglašene promjene, struktura površine ostaje nepromijenjena.

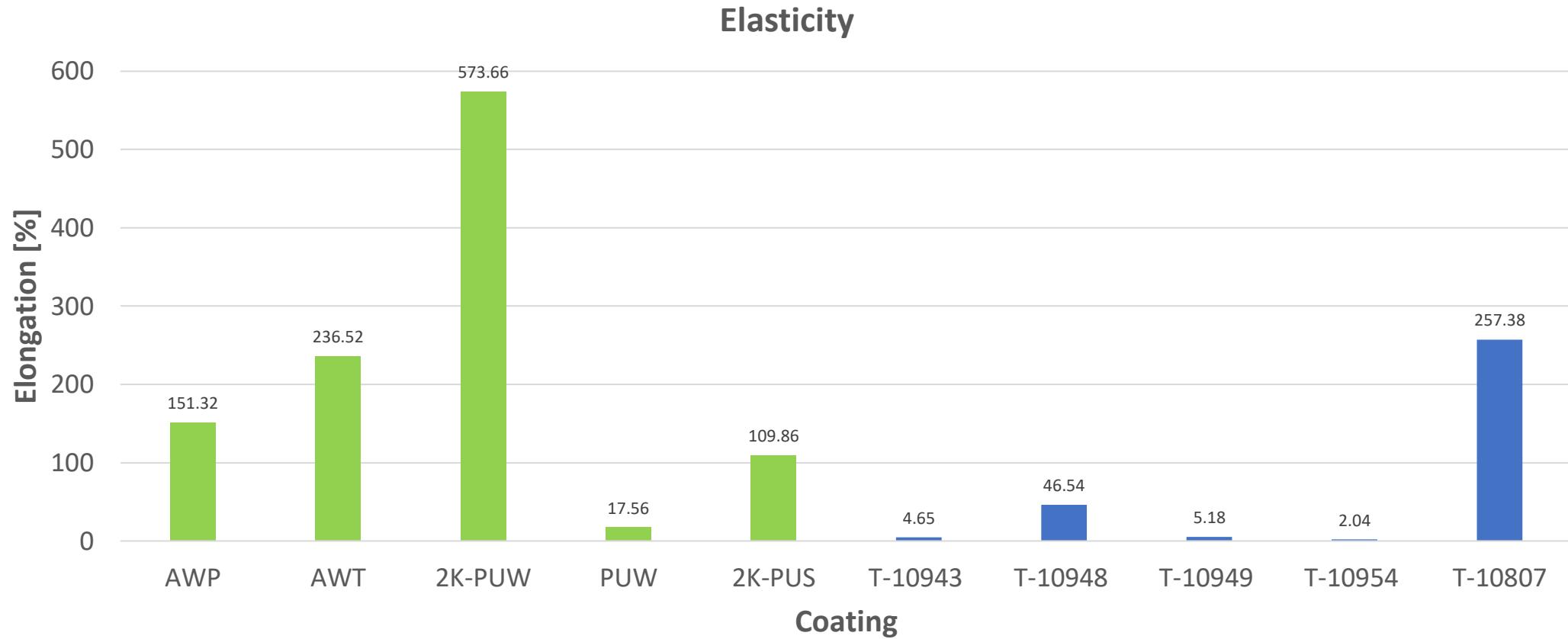
1 Naglašene promjene, dolazi do promjene strukture površine (pukotine, bubrenje, i sl.)

Elastičnost premaza

- Slobodni filmovi pripremljeni su na polipropilenskim pločama
- Nanošenje aplikatorom – jednolika debljina suhog filma
- Izrezivanje trakica za ispitivanje elastičnosti ($100\text{ mm} \times 10\text{ mm}$)
- Mjerjenje debljine svakog uzorka/trakice
- Elastičnost je mjerena na univerzalnom uređaju za mehanička ispitivanja

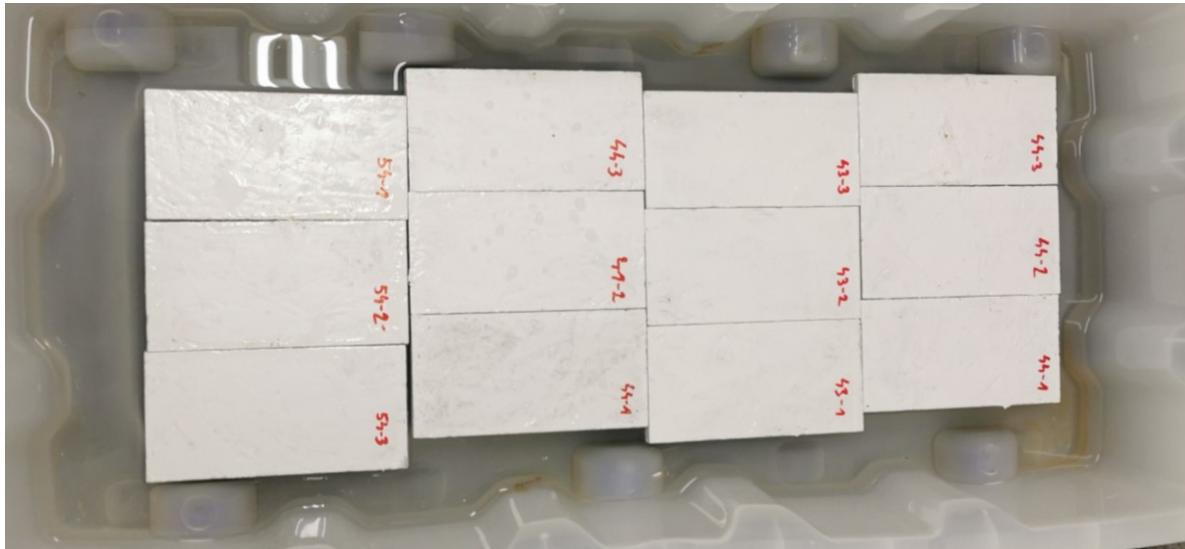

Elastičnost rezultati

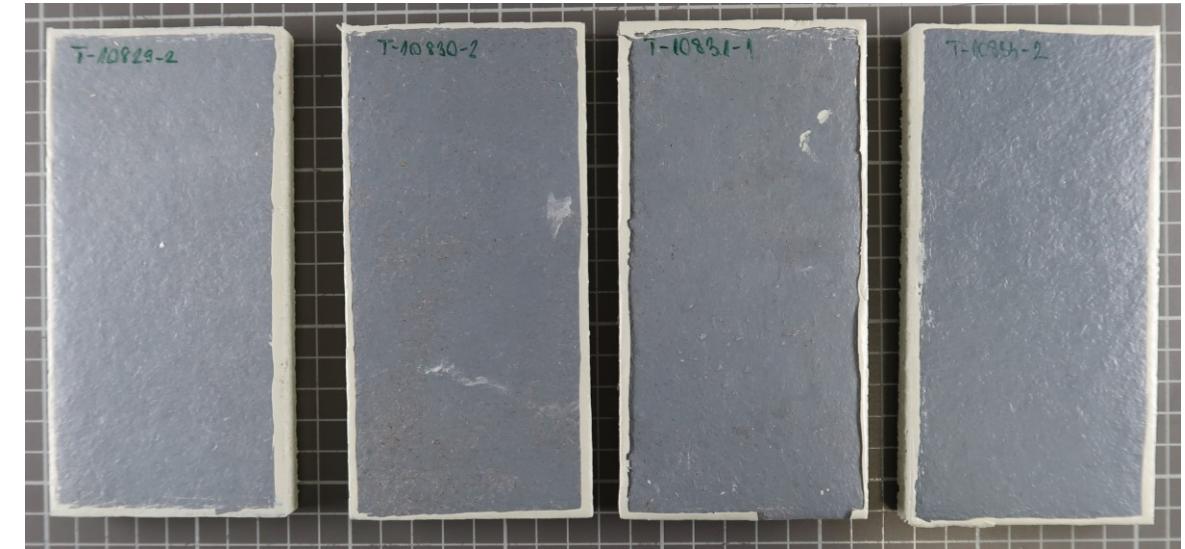

Upojnosot vode

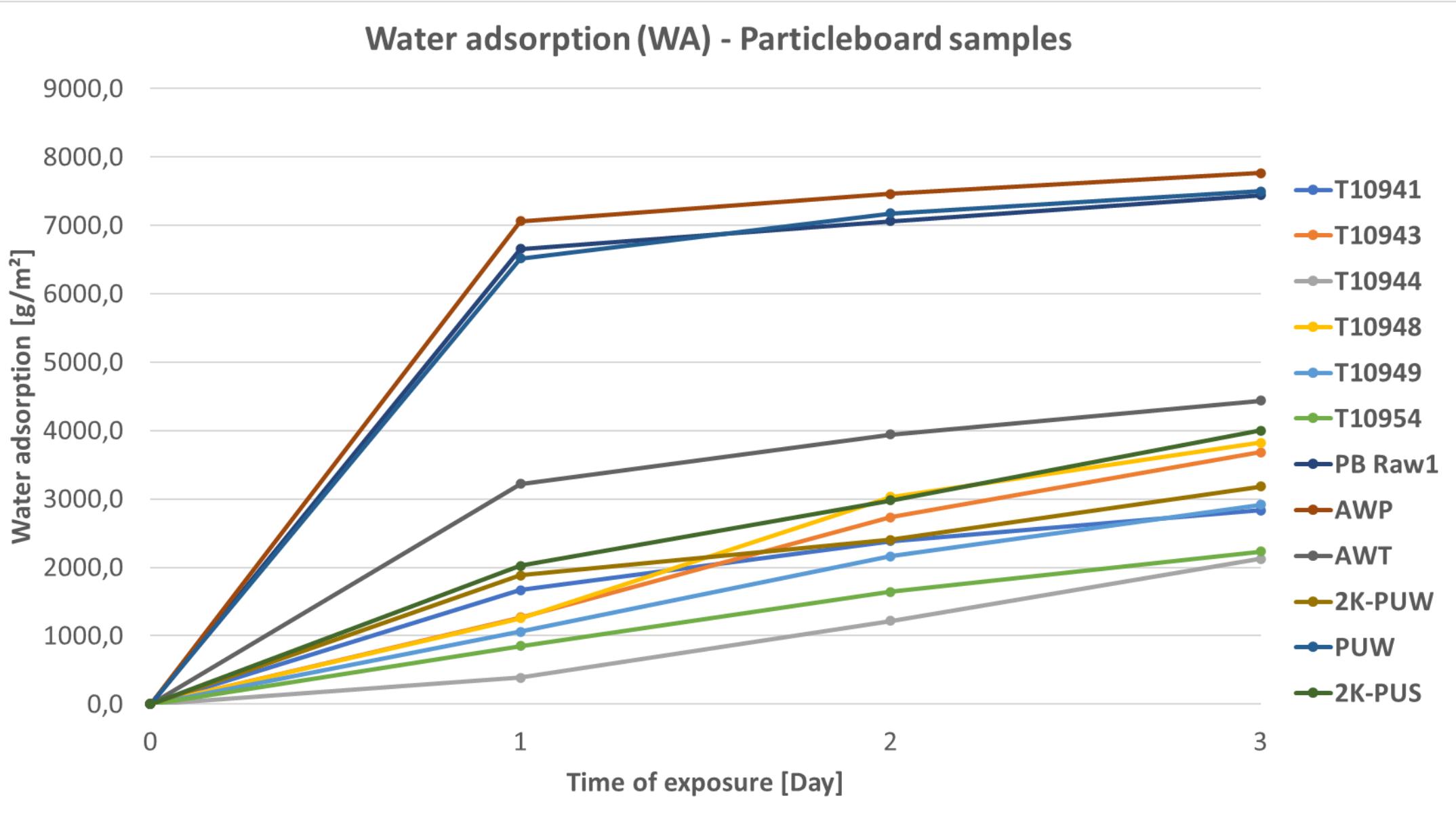
- Dimenzije uzoraka: 150 mm × 74 mm × 12 mm
- Rubovi zaštićeni dvokomponentnim premazom
- Kondicioniranje na 23 ± 2 °C and 50 ± 5 % RH
- Uzorci plutaju na vodi s lakiranim površinom okrenutom prema dolje (HRN EN 927-5)
- Promjena mase uzoraka bilježi se nakon 24 h, 48 h i nakon 72 h

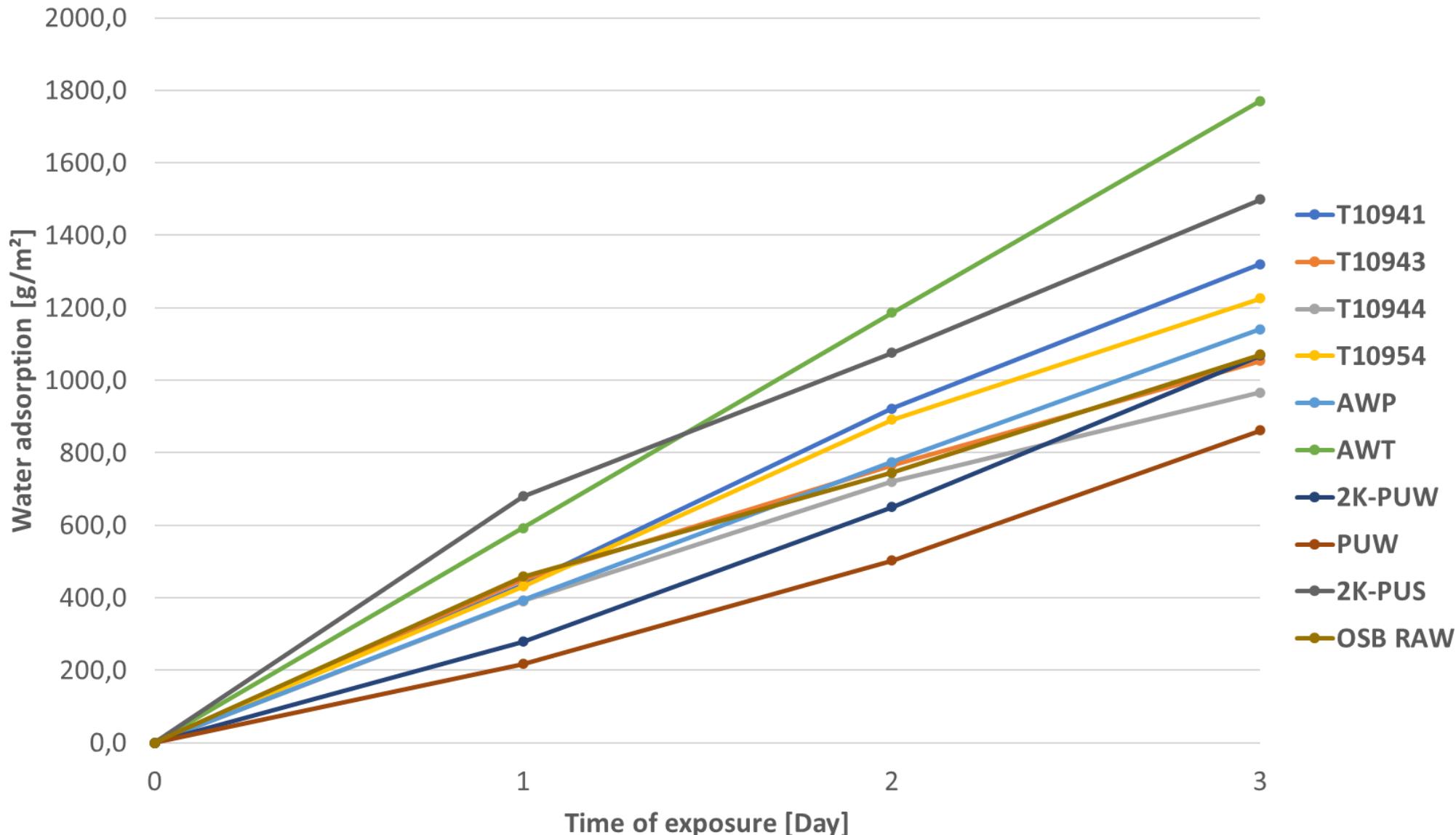
Uzorci plutaju na vodi lakiranim površinom okrenuti
prema dolje

Pregled uzoraka nakon testiranja

Water adsorption (WA) - OSB

Zaključak

- Inovativni premaz (Trollon) ima velik potencijal zbog prednosti poput: kratkog vremena otvrđnjavanja, nema podizanja drvnih vlakanaca, nanosi se u jednom sloju, fleksibilna količina nanosa
- Trollon na OSB pločama ima veću vrijednost suhe i mokre adhezije u odnosu na ostale premaze. Komercijalni premazi imaju nešto bolju suhu adheziju na uzorcima iverice, dok su rezultati mokre adhezije ujednačeni.
- Većina Trollon serija nije elastična kao slobodni film i vrijednosti su znatno niže u odnosu na komercijalne premaze.

Zaključak

- Kod upojnosti vode najbolji rezultat na iverici imao je uzorak zaštićen s Trollon serijom T-10944. Dva komercijalna premaza imala su rezultat kao i sirov nezaštićen uzorak. Trollon je imao manju vodoupojnost u odnosu na komercijalne premaze.
- Određene serije Trollona pokazale su vrlo dobra svojstva na određena ispitivanja, te imaju velik potencijal za daljnji razvoj.

Pitanja?

Hvala Vam na pažnji!

Antonio Copak mag. ing. techn. ling.

Dan doktorata biotehničkog područja – Agronomski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu, 16.-17. rujan 2021.